

ROSANNE BLOEMHOF, HVK i.o. EN VEILIGHEIDSCULTUURVORSER

Rosanne Bloemhof is een allround veiligheidskundige uit Sneek die geen uitdaging uit de weg gaat. Ze is nu nog MVK, maar is volop aan de studie om zich binnenkort HVK te kunnen noemen. HVK i.o. betekent 'in opleiding'. Ze kan niet wachten om dat 'i.o.' te kunnen schrappen want het veiligheidsvak is het voor haar helemaal. Daartoe moet eerst haar scriptie over veiligheidscultuur af.

Biografie

Bloemhof (geb. 1986) heeft na de middelbare school eerst drie jaar gewerkt bij een groothandel in werkkleding en persoonlijke beschermingsmiddelen, als commercieel medewerker in de binnendienst. Vanaf 2010 is ze via een detachingsbedrijf aan het werk geweest als veiligheidsadviseur, project-VK, HSE-engineer, SHE&Q-coördinator, KAM-expert en safety-consultant, bij verschillende ondernemingen. Sinds 2013 doet ze dat vanuit haar eigen eenmanszaak Safe Indeed. Huidige taak: HSE-consultant bij KLM op Schiphol, in dienst van Sodexo.

Rosanne, zo te horen ben je van alle markten thuis. Hoe komt dat zo?

Bloemhof: "Mijn beroepskeuze was niet direct wat je doortastend noemt: na mijn middelbare school ben ik een tijdje zoekende geweest. Via baantjes als verpleegkundige en boekhouder kwam ik terecht bij een handelsonderneming in werkkleding. Daar had ik enkele asbestdeskundigen als collega die trainingen gaven in DLP en bodemsaneringsen. Dat bracht me op het idee om met arbeidsveiligheid aan de gang te gaan. Niet als asbestsaneerder, maar meer in de breedte. Ik was wel klaar met de inkomende facturen en de stapels papier die ik tussen negen en vijf van de ene kant van mijn bureau naar de andere kant verplaatste. En dat elke dag weer."

Je bent sindsdien actief geweest in de bouw, de petrochemie, de voedingsmiddelenindustrie, het milieu, de energievoorziening en bij een arbodienst. Kun je niet kiezen of wil je zo allround mogelijk zijn?

Bloemhof: "Vreselijk hè? Ik vind bijna alles leuk en als ik het nog nooit heb gedaan en het voelt goed, dan wil ik het graag proberen. Het beslissende zetje in de wereld van de veiligheidskunde heb ik gehad van Oene Venema van ACVO Opleidingen en Advies. Ik ben hem nog steeds dankbaar voor zijn beroepskeuzeadvies, want de opleiding MVK heeft me al op veel werkvloeren gebracht. Of in de bouwkeetjes tussen de ruige mannen met hun vieze koffiebekertjes en hun pin-upkalenders, hartstikke leuk."

Kun je daar een beetje je gezag laten gelden?

Bloemhof: "Als je daar als vierentwintigjarige vrouw wordt losgelaten, dan moet je wel meteen duidelijk maken waar je grenzen liggen. Natuurlijk vliegen de seksistische grapjes je om de oren, maar daar kan ik best mee omgaan. Ik ben niet op mijn mondje gevallen. Als ze vragen wat ik van de borsten van het model van de maand vind, dan wil ik daar zelfs wel op reageren, maar als het persoonlijk wordt dan is het meteen stoppen. En ze moeten niet aan me zitten. We gaan er geen practicum seksuele intimidatie van maken. Je moet gewoon duidelijk durven aangeven waar je grenzen liggen, als vrouw, maar ook als man. Gepaste afstand. Dat ligt voor iedereen anders. Ik heb collega's die daar minder duidelijk over durven zijn dan ik. Maar als je procedures of werkinstructies schrijft heb je daar ook minder mee te maken dan als je met je veiligheidsschoenen aan de werkvloer op gaat. Ik doe dat laatste graag, maar ik ben ook niet te beroerd om een dagje werkvergunningen uit te schrijven."

Aanvankelijk werkte je via een detachingsbedrijf, maar nu ben je zelfstandig ondernemer, waarom?
Bloemhof: “Omdat ik nu niet meer gestuurd word, maar zelf kan kiezen waar ik me in vastbijt. Werkaanbod genoeg. Ik werk nu op Schiphol Oost, als onderdeel van een team dat zich met de BRZO-zaken bezighoudt. Vanwege de brandstoffen, eventuele gevaarlijke lading en externe risico’s is KLM een BRZO-bedrijf. Uiteraard is er dan genoeg te doen voor de veiligheidkundigen.”

Wat is voor jou de wezenlijke bijdrage van een veiligheidkundige?

Bloemhof: “Wij zorgen gewoon dat het veilig blijft. Ik denk dat dat waardevol is. En ja, dan worden wij ook als een belemmering gezien, wij zijn vervelende klieren. Want wij willen dat een steiger deugdelijk gebouwd is, dat hij gekeurd wordt en dat er een steigerkaart op zit. Dat mensen hun harnasgordels gebruiken, dat ze VCA hebben en dat ze veiligheidsschoenen dragen. Uiteindelijk beseffen mensen wel dat ze rustiger en veiliger werken als ze zich beschermd weten. Als het maar geen onachtzaamheid in de hand werkt, maar daar ben ik dan weer bij om dat te voorkomen. Ik verbaas me erover dat men aan de andere kant van de wereld nog steeds op teenslippers en in korte broek met een breekhamer aan het werk is en laddertjes vastplakt aan balkonhekjes om dan vrolijk te gaan schilderen. En steigers bouwt van bamboe. Dat is een volstrekt andere veiligheidscultuur dan in Nederland. Men benadert en ervaart risico’s op een heel andere manier. Rázend interessant, dat wel.”

Dus dat is je stokpaard?

Bloemhof: “Eigenlijk wel. Mijn scriptie voor de HVK-opleiding zal gaan over de veiligheidscultuur en ik heb toestemming om mijn onderzoek hier (bij KLM, red.) uit te voeren. Binnen de groep Maintenance & Engineering, om het toch wat af te bakenen. Hoe ons gedrag in onze hersenen zit ingebakken, hoe dat zo komt dat we het hier anders doen dan elders. Een goed voorbeeld doet goed volgen, maar er zijn meer mechanismen werkzaam.”

Een complex onderwerp, en je bent bepaald niet de enige onderzoeker. Valt er voor jou nog iets nieuws te melden?

Bloemhof: “De keuze is inderdaad minder gemakkelijk dan de machineveiligheid waar ik me tijdens mijn studie MVK mee bezighield. Ik ben helemaal niet bang dat het een afgekloven onderwerp zou zijn, integendeel. Ik geloof ook niet in een universeel systeem of een aanpak die overal werkt. Bij elk bedrijf en op iedere werkvloer zijn andere mechanismen ingesleten en heb je met unieke sociale structuren te maken. Bovendien kijkt elke veiligheidkundige net weer anders naar ‘hetzelfde’ beeld. Een studie naar de veiligheidscultuur bij een onderhoudsafdeling van KLM zal er dus heel anders uitzien dan bij procesoperators in de petrochemie. Wat ik wel doe is een bestaand instrument gebruiken om mijn onderzoek te doen. Wat goed werkt hoeft je niet opnieuw uit te vinden.”

Over welk instrument heb je het?

Bloemhof: “Hearts and Minds, en de Veiligheidsladder van ProRail. Ik heb van mijn stagebegeleider het advies gekregen om interviews niet via de computer te doen. Als je een bestaande situatie of cultuur via een nulmeting in kaart brengt en je gebruikt formulieren die je bijvoorbeeld per e-mail verstuurt, dan geef je mensen de mogelijkheid om wenselijke antwoorden te verzinnen, en ze kunnen zelfs dingen gaan opzoeken. Als je erbij bent terwijl ze een formulier invullen kan dat niet, en je krijgt ook nog wat non-verbale componenten mee. De neiging om in te grijpen moet je bij al je observaties proberen te onderdrukken. Ik denk dat ik zo het eerlijkste beeld krijg.”

Hoe denk je over de toekomst?

Bloemhof: "Ik geloof niet dat we als veiligheidkundigen ooit uitgewerkt zijn. Je hoort allerlei meningen over de HVK die de nieuwe MVK zou zijn of juist andersom. Wat het ook wordt, er blijft genoeg werk. Wat mijn eigen toekomst betreft: na HVK ga ik verder in de arbeidspsychologie. Ik heb tenslotte nog veertig jaar om me verder te ontwikkelen." (MC)

